

Punkt widokowy Juránkova vyhlídka k. ruin zamku Várova w Nowym Mieście nad Metują

Zamek w Nachodzie

Wieża widokowa Čáp

Zbiornik wodny Rozkoš

Przyroda

- *Obszary chronione*
- *Miasta skalne*
- *Wieże widokowe*
- *Punkty widokowe*

TURISTICKÁ OBLAST
KLADSKÉ POMEZÍ

www.kladskepomezí.cz
www.kladskepomezidetem.cz
www.facebook.com/kladskepomezí

Vydavatel: Branka, obecně prospěšná společnost pro rozvoj cestovního ruchu ve spolupráci s informačními centry Kladského pomezí.
Náklad: 5 x 5 000 ks. Foto: archiv Branka, o.p.s. Grafický návrh a tisk: Integraf, s.r.o.

Leták vydaný v rámci projektu „Kladské pomezí-místo pro náš příběh“, který je spolufinancován Evropskou unií z Evropského fondu pro regionální rozvoj – Regionální operační program NUTS II Severovýchod. Registrační číslo CZ.1.13/3.2.00/37.01345

Investice do vaší budoucnosti
Spolufinancováno Evropskou unií
z Evropského fondu pro regionální rozvoj

• **Wieża widokowa Slavětín na Markoušovickém hřebeni (Rohledna Slavětín na Markoušovickém hřebeni) 708 m n.p.m.** - nedawno wybudowana czteropiętrowa wieża widokowa (otwarta we wrześniu 2014 r.) mierzy 22 metry wysokości. Rozciągają się z niej unikatowe widoki na przykład na Karkonosze, Rýchory, Góry Krucze, Góry Orlickie oraz okolice miasta Česká Skalice. Koło wieży znajduje się ponadto nowa drewniana altana, w której można odpocząć, oraz drewniana tablica z ciekawymi informacjami o tym miejscu. Punktami wyjścia są: Markoušovice, Radvanice i Petříkovice.

• **Wieża widokowa Sendraž (Rohledna Sendráž) 618 m n.p.m.** - dzisiejsza wieża widokowa stoi w miejscu pierwotnej, drewnianej budowli, która padła ofiarą niekorzystnych warunków atmosferycznych i musiała zostać wyburzona. Obecna wieża powstała z metalu. Wybudowana została jako obiekt wielofunkcyjny, na wysokości 23,8 m znajduje się platforma widokowa, na którą prowadzi 145 schodów. Widać z niej Javoří hory/ Góry Suche, Karkonosze, Dobrošov, Góry Orlickie, Zvičínę, zbiornik Rozkoš, Ještěd oraz Kuněticką horę.

POZOSTAŁE PUNKTY WIDOKOWE

Broumowskie Šciány (Broumovské stěny) - Gwiazda, Sępi Kosz, Korona, Božanowski Szpiczak
Ostasz (Ostaš) - Punkty widokowe Frýdlantská i Krtičkova vyhlídka
Bischofstein (Bischofstein) – ruiny zamku Skály
Teplické Skály (Teplické skály) – pozostałości zamku Strmen
Krzyžový Wierch (Křížový vrch)

Wieże widokowe:

Zamek w Nachodzie
Zamek w Nowym Mieście nad Metują (Máselnice)
Wieża Zázvorka w Nowym Mieście nad Metują

Inne miejsca z widokiem:

Punkt widokowy Barunčina vyhlídka w Hoříčkach, Szczyt Kvičala k. Úpic
Punkt widokowy Juránkova vyhlídka k. ruin zamku Várova w Nowym Mieście nad Metują

INNE CIEKAWE MIEJSCA

• **Zbiornik wodny Rozkoš (Vodní nádrž Rozkoš)** - nazywany „Morzem Wschodnioczeskim”, leży koło miasta Česká Skalice. Jest popularny przede wszystkim wśród miłośników sportów wodnych i rekreacji letniej. Oprócz wielu atrakcji dla dzieci, można skorzystać tu z wypożyczalni skuterów TGB, rowerów, łódek (w tym łódek motorowych), rowerów wodnych. Wokół całego zbiornika znajdują się ośrodki rekreacyjne, hotele i kempingi.

• **Dolina Babuni (Babiččino údolí)** - narodowy pomnik przyrody Dolina Babuni (Babiččino údolí) należy do najbardziej znanych celów wycieczek Pogranicza Kłodzkiego. Miejsce to nazwę zawdzięcza powieści pt. „Babunia” autorstwa znanej czeskiej pisarki Bożeny Němcovej. Postaci z książki można tu spotkać podczas tradycyjnie organizowanej imprezy nazwanej „Śladem babuni Bożeny Němcovej do Ratibořic”, która odbywa się zawsze w czerwcu, a także w okresie Adwentu.

• **Piekło (Peklo)** - czyli „Piekło”, malownicza dolina u zbiegu rzek Metuje i Olešenka jest ulubionym miejscem wycieczek. Leży niedaleko Nowego Miasta nad Metują. W dolinie znajduje się restauracja „Peklo” wybudowana w stylu ludowej secesji, z motywami czartów. Projekt stworzył architekt Dušan Jurkovič. Oprócz wielu dań o piekielnych nazwach, goście restauracji spróbować mogą miodu pekielskich pszczół.

• **Maternice (Maternice)** - krótki, mierzący około 4 km długości i około 1,5 km szerokości, pokryty lasem grzbiecik między wsiami Zbečnik a Rokytník jest jednocześnie południowo-wschodnią odnogą Gór Jastrzębich. Maternice są chyba najbardziej znane dzięki źródłku zwanemu Skalákova studánka, z którego dawni mieszkańcy pili wodę jako lek przeciwko cholercie. Na południe od źródła znajdują się ciekawe piaskowcowe skały w kształcie bochnów, z którymi związana jest legenda o skąpej chłopce.

TURISTICKÁ OBLAST
KLADSKÉ POMEZÍ

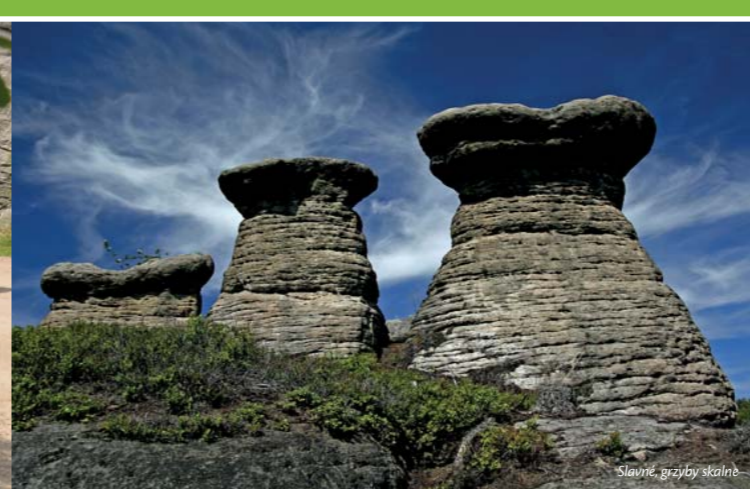
www.kladskepomezí.cz

Bożanowski Szpiczak

Jezioro „Pískovna” w Adršpachu

Slavný, grzyby skalné

Schronisko Jiráskova chata w Dobrošovie

WAŻNE OBSZARY CHRONIONE

Na terenie Pogranicza Kłodzkiego leży założony 27 marca 1991 r. Obszar chronionego krajobrazu Ziemia Broumowska. Ma powierzchnię 41 000 ha i obejmuje około połowy ważnych turystycznie obszarów Pogranicza Kłodzkiego. Ten różnorodny obszar jest bogaty przede wszystkim w tzw. „skalne miasta” oraz góry stołowe. Na północy Pogranicza Kłodzkiego znajduje się kolejny obszar objęty szczególną ochroną – narodowy rezerwat przyrody Adršpaško-teplické skály, który utworzony został w 1933 roku w celu ochrony zachowanych części miast skalnych. Niezbyt daleko od Adršpaško-teplických skál leży kolejny narodowy rezerwat przyrody – Broumowskie Ściany (Broumovské stěny). Założony został w 1956 r. w celu ochrony zróżnicowanego pod względem krajobrazu grzbieta (kuesta) Broumowskich Ścian z szeregiem miast skalnych. Narodowy pomnik przyrody Dolina Babuni (Babičino údolí), w którym przedmiotem ochrony jest krajobraz kulturowy z pozostałościami naturalnej roślinności, zajmuje część doliny Úpy przylegającą do miasta Česká Skalice. W jego skład wchodzi kompleks zamkowy

Dolina Babuni

– miejsce, w którym rozgrywała się akcja powieści „Babunia” Bożeny Němcovej. Drugim narodowym pomnikiem przyrody są Polické stěny (Polické Ściany), gdzie obiektem ochrony są przede wszystkim rozległe, zbudowane z piaskowca miasta skalne z wieloma skalnymi „grzybami” i „oknami”. Na terenie Pogranicza Kłodzkiego znajduje się również kilka rezerwatów przyrody.

Są to Dubno – Česká Skalice, Farní stráž, Křížová cesta, Ostasz (Ostaš), Peko i Šestajovická stráž. Z pomników przyrody wymienić można następujące: Borek, Březinka, Halín, Kočičí skály (Kocie Skaly), Louky (Łąki) w Českiej Čermnej, Mořská transgrese (Transgresja morza), Pískovcové sloupky (Słupy piaskowca), Pod Rýzmburkem, Rašelina (Torfowisko), Stará Metuje, Safránová stráž, Tuří rybník i Žaltman.

GÓRY I MIASTA SKALNE

● **Adršpaško-teplické skály (Adršpaško-teplické skály)** - jedyne w swoim rodzaju piaskowcowe miasto skalne ze wspaniałymi formacjami skalnymi, należące do najrozleglejszych jednolitych masywów skalnych Europy Środkowej. Do najbardziej znanych formacji skalnych należą: Milenci (Kochankowie), Starosta i Starostová (Starościna), Homole cukru (Głowa cukru), Skalní koruna (Korona skalna) czy Lední medvěd (Biały niedźwiedź). Przez najbardziej znane części skał prowadzą dwie trasy (pętle), które łączy pełen romantyzmu Wilczy Wąwóz (Vlčí rokle). Jednocześnie skalki są rajem dla wspinaczy. Żeby móc przeżyć spokojną przechadzkę po skałach bez tłumów turystów, najlepiej odwiedzić je poza sezonem albo w dzień powszedni. Bazą wyjściową mogą być Teplice nad Metują i Adršpach.

● **Góra stołowa Ostasz (Stolová hora Ostaš) 700 m n.p.m.** - dominanta okolic Polic nad Metują, z ciekawymi formacjami skalnymi jak Mogiła śmierci (Mohyla smrti), Giermek (Zbrojnoš), Zdrajca (Zradce) i in. Krąży o nich wiele legend zainspirowanych kształtami skałek. Skały Ostaszu podziwiać można, wędrując dwoma trasami – niebieską (Górny Labyrinth – Horní Labyrinth) i zieloną, którą dotrzeć można do Kocich Skał (Kočičí skály), nad którymi dominuje potężna formacja skalna zwana Kocim Zamkiem (Kočičí hrad). Coś dla siebie znajdą tu też wspinacze. Bazą są Police nad Metują, Žďár nad Metują i osada domków letniskowych Ostaš.

● **Broumowskie Ściany (Broumovské stěny)** - poprzątkany siecią szlaków turystycznych grzbiet Broumowskich Ścian (Broumovské stěny) ciągnie się przez Pogranicze Kłodzkie, a następnie łączy z polskim parkiem narodowym Góry

Stołowe. Broumowskie Ściany to miejsce idealne dla osób pragnących uniknąć tłumów turystów i w spokoju rozkoszować się pięknem przyrody oraz skalnych punktów widokowych. Ulubionym celem wycieczek jest barokowa kaplica i drewniane schronisko Hvězda. Niedaleko osady Slavný stoją stworzone przez naturę tzw. „skalne grzyby”. W niektórych rejonach Ścian można się wspinać. Bazą są Police n. Metują, Slavný, Hlavňov, Hvězda, Křinice, Martínkovice, Božanov, Machov.

● **Góry Jastrzębie (Jestřebí hory)** - sercem Pogranicza Kłodzkiego są bardzo popularne wśród turystów Góry Jastrzębie (Jestřebí hory). Kochał je także Karol Čapek, który w swojej książce pt. „Devatero pohádek”, nazwał je „Brendami”. Dzięki swojemu położeniu, rozczłonkowaniu i różnaitości terenu są idealnym miejscem do uprawiania turystyki pieszej i rowerowej. Prowadzi przez nie kilka oznakowanych szlaków turystycznych oraz rowerowych, które łączą się też ze szlakami polskimi. Mierzącym 17 km zalesionym grzbiem ciągnie się również linia umocnień czechosłowackich budowanych w latach 1935–1938. W ziemie znajdziemy tu regularnie przecierany ślad do uprawiania narciarstwa biegowego. Punktami wyjścia są: Rtyně v Podkrkonoší, Malé Svatoňovice, Markoušovice, Radvanice, Jívka, Stárkov, Zbečnik i Červený Kostelec.

● **Góry Suche/Javoří hory (Javoří hory)** - leżą w północnej części regionu, tworząc lesisty grzbiet z wyraźnymi szczytami wznoszącymi się ponad okoliczny krajobraz. Po czeskiej stronie Javoří hory (po polskiej stronie granicy są to Góry Suche) opadają gwałtownie w dół, po polskiej zaś ciągną się kolejnymi grzbiętami i wąwozami. To duże zróżnicowanie jest efektem ich wulkanicznego pochodzenia. Javoří hory/Góry Suche są idealne do uprawiania przede wszystkim turystyki pieszej, lecz nadają się też częściowo dla rowerzystów. Punktami wyjścia są: Meziměstí, Vižňov, Heřmánkovice, Janovičky i Šonov.

WIEŻE I PUNKTY WIDOKOWE

● **Ruprechtický Szpiczak (Ruprechtický špičák) 880 m n.p.m.** - wieża widokowa na najwyższym szczycie czeskiej części Gór Suchych (Javoří hory) z dookólnym widokiem umożliwia podziwianie panoramy Broumowskich Ścian, Karkonoszy, Gór Sowich, Gór Stołowych i Orlickich. Na Ruprechtický špičák dotrzeć można z następujących punktów: Meziměstí, Vižňov, Ruprechtice i Janovičky.

● **Wieża widokowa Žaltman (Rozhledna Žaltman) 739 m n.p.m.** - wieża widokowa wybudowana na Žaltmanie, najwyższym szczycie Gór Jastrzębich umożliwia podziwianie pięknych widoków na Adršpaško-teplické skály, Javoří hory i Góry Suche po polskiej stronie, Broumowskie Ściany i inne piękne miejsca. Na Žaltman dotrzeć można z następujących punktów: Malé Svatoňovice, Radvanice i Odolov.

● **Wieża widokowa Čáp (Rozhledna Čáp) 786 m n.p.m.** - trzynastometrowa wieża widokowa (otwarta we wrześniu 2014 r.) na Čápie, najwyższym szczycie Adršpaško-teplických skal umożliwia podziwianie cudownych widoków nie tylko na Adršpaško-teplické skály, ale też na Karkonosze, Góry Orlickie, Jastrzębie i Javoří / Góry Suche. Ciekawa jest sama konstrukcja wieży. Ponieważ miejsce jest słabo dostępne, jej poszczególne części musiały zostać dotransportowane na miejsce za pomocą śmigłowca i zmontowane dopiero na miejscu. Montaż trwał kilka godzin. Punktami wyjścia są osada Skály i Teplice nad Metują.

● **Wieża widokowa Na Signálu (Rozhledna Na Signálu) 496 m n.p.m.** - nowa wieża widokowa na szczycie Signál (otwarta w grudniu 2014 r.) znajduje się na wschód od Slavíkova, należącego do gminy Horní Radechov. Po wejściu po 25 schodach turyści ujrzą niezapomniany widok na Karkonosze, Góry Jastrzębie i Javoří / Góry Suche, Góry Orlickie i in. Punktami wyjścia są: Horní Radechov, Slavíkov i Hronov.

● **Wieża widokowa Žernov (Rozhledna Žernov) 375 m n.p.m.** - wieża widokowa na Žernovie należy do nowo otwartych obiektów tego typu (listopad 2014 r.). Z wysokości 18 m podziwiać można widok na Karkonosze, Góry Jastrzębie, Broumowskie Ściany, Góry Stołowe, Orlickie i inne. Punktami wyjścia są: Žernov, Babičino údolí.

● **Schronisko Jiráskova chata (Jiráskova chata) 622 m n.p.m.** - schronisko Jiráskova chata w Dobrošovie k. Nachodu ma otwartą przez cały rok wieżę widokową. Schronisko jest popularnym celem wycieczek. Ulokowana na wysokości 15 m platforma widokowa umożliwia podziwianie widoków na Czechi i sąsiednią Polskę. Punktami wyjścia są: Nachod, Dobrošov i Peko.